

ကြက်ရောဂါကာကွယ်ဆေး ထိုးကြရအောင်

-- ဦးငြိမ်းချမ်း --

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းသည် အလွန်းအရေးပါသော လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ ကြက်မွေးမြူရေးကိုလည်း စီးပွားရေး လုပ်ငန်းတစ်ခု အသွင်ရူ မြင်သည်။ ကျေးလက်ဒေသတွင် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းနှင့်တွဲဖက် ဆောင်ရွက်ပါက တောင်သူလယ်သမားများ၏ ဝင်ငွေတိုးတက်လာပြီး စီးပွားချောင်လည် လာမည်ဖြစ်သည်။ ကြက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းသည် အချိန်တိုကာလ အတွင်း ရင်းနှီးမြုပ်နှံငွေကို ပြန်လည်ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်သည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ် သော်လည်း အောင်မြင်ရေးကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသည့် အကြောင်းများ အနက် ကူးစက်ရောဂါသည် အဓိက ကြောင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ မည်သည့်ရောဂါကိုမဆို မဖြစ်မီ ကြိုတင်ကာကွယ်မှု ပေးခြင်းသည် အကောင်းဆုံး လုပ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ရောဂါကူးစက်ပြန့်ပွားခြင်းမရှိစေရန်အတွက် ကနဦးစတင် မွေးမြူမည့်ကြက်များကို ရယူသည့်အခါ ရောဂါကင်းရှင်းသည့်ဒေသနှင့် ကျန်းမာသန့်စွမ်းသည့် ကြက်များကိုသာ စတင်မွေးမြူသင့်သည်။ ရရာနေရာနှင့် ရရာကြက်များကို မမွေးသင့်ပါ။

မိမိမွေးမြူထားသော ကြက်များမှ နေထိုင်မကောင်းဖြစ်သည့် လက္ခဏာတွေ့လျှင်တွေ့ခြင်း ကျန်ကြက်ခြံများနှင့် သီးခြားခွဲထားရန် လိုသည်။ အထူးသဖြင့် ကျေးလက်ဒေသတွင် ရောဂါ ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသော ကျေးရွာများသို့ လူနှင့်တိရစ္ဆာန်များကူးသန်းသွားလာမှု ရှောင်ကျဉ်ရန်လိုသည်။ ကြက်များကို ကျန်းမာသန့်စွမ်းပြီး ရောဂါခံနိုင်ရည်ရှိစေရန် အာဟာရဓာတ် လုံလောက်သော အစားအစာများ ကို ကျွေးမွေးရမည်။ သန့်ရှင်းသော ကြည်လင်၍ အေးမြသော သောက်ရေကို အမြဲတမ်းထားပေးရမည်။ အစာခွက်ရေခွက်များ၏ သန့်ရှင်းမှုကို ဂရုစိုက်ရမည်။ ကာကွယ်ဆေးများကို သတ်မှတ်ထားသော အချိန်ကျရောက်လျှင် ပုံမှန်တိုက်ကျွေးထိုးနှံပေးရန် လိုအပ်ပါ သည်။ သို့အတွက်ကြောင့် ကြက်များတွင် ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါများ ကြိုတင်ကာကွယ်မှု၊ ဆေးဝါးကုသဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အဖြစ် အများဆုံးရောဂါများ သိထားသင့်ရန် ရေးသားဖော်ပြအပ်ပါသည်။

ကြက်လည်လိမ်ရောဂါ --- ပါရာမစ်ဆိုဟိုင်းရပ်စ်ပိုးများ ကြက်၏ခန္ဓာကိုယ်ထဲသို့ ဝင်ရောက်ပြန့်နှံ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပွားသည်။ ရောဂါကူးစက် ပြန့်ပွားမှု လျင်မြန်ပြီး သေဆုံးမှုနှုန်း မြင့်မားသော ရောဂါတစ်မျိုးဖြစ်သည်။ ကြက်များ၏ အသက်အရွယ်မရွေး ဖြစ်ပွားနိုင်သည်။ ကောင်ရေလည်း ရာခိုင်နှုန်းပြည့် သေဆုံးနိုင်သည်။ ဤရောဂါကို ကြိုတင်ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံခြင်း၊ တိုက်ကျွေးခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ပြီး ကာကွယ်နိုင်ပါသည်။

ကြက်ကျောက်ရောဂါ---ကျောက်ရောဂါဗိုင်းရပ်စ်ပိုးကြောင့်ဖြစ်ပွားသည်။ အရေပြားပေါ်တွင် ကျောက်ပေါက်နာ အသီးကလေးများ တွေ့ရသည်။ ကျောက်ပေါက်နာများသည် အမောက်၊ လည်ပင်း၊ မျက်ခွံနှင့် မျက်စေ့သို့ လျင်မြန်စွာ ကူးစက်သည်။ သေဆုံးမှုနှုန်း ၅၀% အထိရှိနိုင်သည်။ ကာကွယ်ဆေးထိုးပြီး ရောဂါကာကွယ်ထားရန် ဖြစ်သည်။

သံရောဂါများ- ကြက်များတွင် သံရောဂါကို မကုသဘဲ လစ်လျူရှုထားပါက ကြက်များ ပိန်းလှီးခြင်း၊ ကြီးထွားမှုနှုန်း နှေးကွေးခြင်းနှင့် ဥနှုန်းကျဆင်းခြင်းစသည် အကျိုးဆက်များ ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။

သွေးဝမ်းရောဂါ- ကြက်များ အသက် (၆)ပတ်မှ (၃)လသား အရွယ်အတွင်း သွေးဝမ်းရောဂါ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသည်။ သွေးဝမ်းပိုးများ အူလမ်း ကြောင်းထဲသို့ ဝင်ရောက်ခိုအောင်းပြီး ရောဂါဖြစ်စေသည်။ ရောဂါဖြစ်ပွားသော ကြက်များ၌ အစာစားနှုန်း ကျဆင်းခြင်း၊ ဝမ်းညှစ်ခြင်းနှင့် ဝမ်းထဲ၌ သွေးစနုများပါရှိသည့် လက္ခဏာများတွေ့ရသည်။ အချိန်မီ ကုသမှုမရရှိပါက သေဆုံးနှုန်းများပါသည်။ ဆာလ်ဖာဆေးများ၊ အင်ပရိုလီယမ်ဆေးများကို တိရိစ္ဆာန်ဆေးက ဆရာဝန်၊ ကမဏီအသန်းအတိုင်း တိုက်ကျွေးကုသပေး ရန်လိုပါသည်။